

Współczesne uzależnienia
- zestawienie bibliograficzne książek i multimediów dostępnych
w Bibliotece Pedagogicznej CEN w Łomży

Pominięto alkoholizm, uzależnienie od narkotyków i nikotynizm – bogatą literaturę na ten temat można znaleźć w katalogu biblioteki pod hasłami „Alkoholizm”, „Alkoholizm a dziecko”, „Alkoholizm a młodzież”, „Alkoholizm a rodzina”, „Alkoholizm dzieci i młodzieży”, „Narkomania”, „Narkomania a dziecko”, „Narkomania a młodzież”, „Narkomania dzieci i młodzieży” oraz „Palenie tytoniu”, „Nikotynizm dzieci i młodzieży”.

1. Uzależnienia od substancji psychoaktywnych (uzależnienie od dopalaczy, lekomania)

Książki

1. **Autodestruktywność dzieci i młodzieży** / Beata Ziółkowska, Jowita Wycisk. - Warszawa : Difin, 2019
2. **Jak walczyć z uzależnieniami?** / Andrzej Augustynek. - Warszawa : Difin, 2011 [Uzależnienie od substancji psychoaktywnych i uzależnienia od czynności.]
3. **Jak zmieniać zachowania dzieci i młodzieży** / Artur Kołakowski [i in.]. - Gdańsk : Polskie Towarzystwo Terapii Poznawczej i Behawioralnej Dzieci, Młodzieży i Rodzin ; Warszawa : Fraszka Edukacyjna, 2016
4. **"Kop" i "odlot" w wirtualnym świecie** / Jarosław Korczak // W: Zagrożenia cyberprzestrzeni i świata wirtualnego / pod red. Józefa Bednarka, Anny Andrzejewskiej. – Warszawa : Difin, 2014. - S. 98-117 [Leki jako substytuty narkotyków.]
5. **Młodzież i substancje psychoaktywne** / pod red. Anety Koczaskiej-Siedleckiej. - Warszawa : Wydawnictwo Edukacyjne Parpamedia, 2009 [Zawiera m. in. programy terapii dla młodzieży oraz przykłady instytucjonalnej pomocy dla młodzieży.]
6. **Narkotyki i dopalacze : zjawisko, zagrożenia, rozpoznawanie zachowań, profilaktyka** / pod red. Mariusza Z. Jędrzejko, Mirosława Kowalskiego. - Warszawa : "Aspra-JR" ; Milanówek : Centrum Profilaktyki Społecznej - Oficyna Wydaw. von Velke, 2016
7. **Narkotyki i paranarkotyki : (perspektywa polska)** / Piotr Jabłoński, Mariusz Jędrzejko. - Warszawa : "Aspra-Jr", 2011
8. **Rozpoznawanie za chowań narkotykowych : podstawy pomocy przedmedycznej** / pod red. Mariusza Z. Jędrzejko, Tadeusza Zagajewskiego, Tomasza Zagajewskiego. – Pułtusk : Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztor ; Warszawa : Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, 2015 [Zawiera m. in.: Ważne informacje o narkotykach i dopalaczach.]
9. **Uzależnienia : geneza, terapia, powrót do zdrowia** / Bohdan T. Woronowicz. - Warszawa : Wydaw. Edukacyjne Parpamedia, 2009
10. **Uzależnienia : przyczyny i terapia** / Heinz-Peter Röhr. - Poznań : Wydaw. Polskiej Prowincji Dominikanów "W Drodze", 2013 [Uzależnienia od substancji chemicznych i od czynności.]

Multimedia

1. **Asertywność. Cz. 2, Witaminki [Film]** / reż. Dariusz Regucki. - Sosnowiec : Wydawnictwo Projekt-Kom, cop. 2011. - 1 dysk optyczny (DVD) + konspekt lekcji wychowawczej [Dopalacze, narkotyki - film przeznaczony dla gimnazjalistów i młodzieży starszej.]
2. **Dopalacze [Film]**. Sosnowiec : Wydawnictwo Projekt-Kom, [2011]. - 1 dysk optyczny (DVD) [Przedstawia historie młodych ludzi, którzy kierowani ciekawością, bądź chęcią przypodobania się towarzystwu spróbowali dopalaczy. Na płycie dodatek pt. Komentarz specjalisty przeznaczony dla młodzieży i dorosłych.]
3. **Dopalacze a ryzykowne zachowania młodych ludzi [Film]** / reż., zdj. Marcin Wołkowicz. - [Sosnowiec] : Tutto Arts & Media, 2016. – 1 dysk optyczny (DVD) [Film profilaktyczny, fabularyzowany.]

4. **Dopalacze - Zabijacze [Film] : "Do grobowej deski"** / scen. i reż. Katarzyna Mitka, Patrycja Majchrzak. - Sosnowiec : Wydawnictwo Projekt Kom, 2015. - 1 dysk optyczny (DVD) [Film edukacyjny przeznaczony dla gimnazjum i szkoły średniej. Do wykorzystania na lekcjach i spotkaniach z rodzicami.]
5. **Falszywa pomoc - narkotyki, dopalacze [Film]** / scen. i reż. Marcin Wołkowicz. - Kraków : Wydawnictwo i Hurtownia Rubikon Katarzyna Król : Tutto Arts & Media, 2013. - 1 dysk optyczny (DVD) [Przeznaczony dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, porusza problemy dorastania i potencjalne niebezpieczeństwa, z jakimi mogą spotkać się młodzi ludzie. Składa się z części dokumentalnej i komentarza eksperta.]
6. **Jak leki i narkotyki wpływają na nasz organizm [Film] : substancje chemiczne a metabolizm człowieka** / konsult. Krystyna Suchorska. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 1995. – 1 kas. wiz. [VHS] + materiały pomocnicze dla nauczyciela [Program zalecany dla młodzieży powyżej VI klasy szkoły podstawowej.]
7. **Kolekcjonerzy mocnych wrażeń [Film] : moda na dopalacze** / scen. i reż. Renata Zając. - Kraków : Wydawnictwo WAM - Studio Inigo, 2011. - 1 dysk optyczny (DVD) [O skutkach i konsekwencjach sięgania po dopalacze odpowiadają lekarze, psycholog, specjalista z zakresu medycyny sądowej. Adresowany do młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz ich wychowawców.]
8. **Napoje energetyzujące, nadużywanie [Film]** / reż., zdj. Marcin Wołkowicz. - [Piaseczno] : Multieducatio.pl, 2017. - 1 dysk optyczny (DVD) [Dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej oraz szkół ponadgimnazjalnych.]

2. Uzależnienia behawioralne

2.1. Uzależnienie od mediów (medioholizm)

Książki

1. **Co oglupia nasze dzieci? : nowe media jako wyzwanie dla rodziców** / Jürgen Holtkamp. - Kraków : "Salwator", 2010
2. **Media** / Joanna Chwaszcz, Małgorzata Pietruszka, Dariusz Sikorski. - Lublin : Wydaw. KUL, 2005. - (Uzależnienia : fakty i mity)
3. **Media a problem uzależnień** / Jadwiga Kwiek // W: Cyberświat : możliwości i zagrożenia / pod red. Józefa Bednarka, Anny Andrzejewskiej. – Warszawa : Wydawnictwo Akademickie „Żak”, 2009. – S. 184-202
4. **Patologie społeczne** / Irena Pospiszyl. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2008. – S. 186-197 : Uzależnienia od elektronicznych środków przekazu
5. **Problemowe korzystanie z nowych mediów** / Paweł Izdebski, Martyna Kotyśko // W: Zaburzenia uprawiania hazardu i inne tak zwane nałogi behawioralne / pod red. Bogusława Habrata. – Warszawa : Instytut Psychiatrii i Neurologii, 2016. - S. 219-304
6. **Ryzyko uzależnień dzieci i młodzieży od mediów cyfrowych** / Anna Andrzejewska. W: Cyberświat : możliwości i zagrożenia / pod red. Józefa Bednarka, Anny Andrzejewskiej. – Warszawa : Wydawnictwo Akademickie „Żak”, 2009. – S. 217-242
7. **Uzależnienia : geneza, terapia, powrót do zdrowia** / Bohdan T. Woronowicz. – Warszawa : Wydawnictwo Edukacyjne Parpamedia, cop. 2009. - (Media Rodzina). – S. 518-520 : Mass media
8. **Uzależnienie od mediów cyfrowych** / Anna Andrzejewska // W: Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku. T. 6 / pod red. Ewy Różyckiej. – Warszawa : Wydawnictwo Akademickie „Żak”, 2007. – S. 1189-1197
9. **Zapobieganie uzależnieniu od mediów** / Adam Lepa // W: Wezwani do działania : zasoby społeczne w profilaktyce zachowań destrukcyjnych / pod red. Iwony Niewiadomskiej, Mirosława Kalinowskiego. – Lublin : Wydawnictwo Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, 2010. – S. 127-138

Multimedia

1. **TV Story [Film]** / reż. i muzyka Dariusz Regucki ; zdj. Andrzej Nakowski, Michał Bożyk. - Kraków : Rafael, cop. 2006. - 1 kas. wiz. [VHS] + materiały pomocnicze : "Co każdy powinien wiedzieć o mediach"

2.2. Uzależnienie od komputera, gier komputerowych, Internetu (sieciholizm).

Książki

1. **Dzieci a multimedia** / Mariusz Jędrzejko, Agnieszka Taper. - Wyd. 2 (zm. i poszerz.). - Warszawa : "Aspra-JR" ; Dąbrowa Górnicza : Wyższa Szkoła Biznesu, 2012
2. **Dzieci i młodzież w sieci zagrożeń realnych i wirtualnych : aspekty teoretyczne i empiryczne** / Anna Andrzejewska. - Warszawa : Difin, 2014
3. **Dzieci konsoli : uzależnienie od gier** / Hilarie Cash, Kim McDaniel. - Poznań : Media Rodzina, 2014

4. **Nadmierne używanie Internetu : charakterystyka psychologiczna** / Katarzyna Kaliszewska. - Poznań : Wydaw. Naukowe UAM , 2007
5. **Nalagowe używanie komputera i Internetu** / Olczak, Serafin // W: Uzależnienia w praktyce klinicznej : zagadnienia diagnostyczne / pod red. Barbary Bętkowskiej-Korpała. – Warszawa : PARPA, 2009. – S. 146-162
6. **(Nie)bezpieczny komputer : od euforii do uzależnień** / Anna Andrzejewska. – Warszawa : Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, 2008
7. **Patologia cyfrowego dzieciństwa i młodości : przyczyny, skutki, zapobieganie w rodzinach i szkołach** / Stanisław Kozak. - Warszawa : Difin, 2014
8. **Patologie komunikowania w Internecie : zagrożenia i skutki dla dzieci i młodzieży** / Stanisław Kozak. - Warszawa : Difin, 2011
9. **Patologie wśród dzieci i młodzieży : leczenie i profilaktyka** / Stanisław Kozak. – Warszawa : Centrum Doradztwa i Informacji Difin, 2007. – S. 28-37 : Internetoholizm – uzależnienie od Internetu – zagrożenia dla osobowości dzieci, młodzieży i dorosłych
10. **Sieciologizm, jako ukryta forma wirtualnego świata, destabilizacją funkcjonowania życia rodzinnego i społecznego w Polsce** / Andrzej Kobiałka // W: Patologie w cyberświecie / pod red. Sylwestra Bębas, Jerzego Plisa, Józefa Bednarka. - Radom : Wyższa Szkoła Handlowa, 2012. S. 115-128
11. **Uzależnienia : geniza, terapia, powrót do zdrowia** / Bohdan T. Woronowicz. – Warszawa : Wydawnictwo Edukacyjne Parpamedia, cop. 2009. - (Media Rodzina). – S. 473-487 : Uzależnienie od komputera i Internetu (sieciologizm)
12. **Uzależnienia komputerowe : diagnoza, rozpowszechnienie, terapia** / Andrzej Augustynek. - Warszawa : Difin, 2010
13. **Uzależnienie od internetu** / Paweł Majchrzak, Nina Ogińska-Bulik. - Łódź : Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, 2010
14. **Uzależnienie od komputera i internetu u dzieci i młodzieży** / Paulina Chocholska ; Małgorzata Osipczuk. - Warszawa : Wyd. "Hachette", 2009
15. **Uzależnienia od mediów – na przykładzie Internetu i TV** / Andrzej Sankała // W: Kultura i język mediów / pod. red. Macieja Tanasia. – Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2007. – S. 47-60
16. **Wybrane aspekty patologicznego użytkowania Internetu** / Majchrzak, Paweł // W: Współczesne zagrożenia rozwojowe dzieci i młodzieży / pod red. Aleksandry Chudzik. – Łódź : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej, 2008. – S. 93-105
17. **Zagrożenia psychiczne powodowane przez technologię informacyjną – uzależnienie od Internetu** / Tamara Kolek // W: Społeczeństwo informacyjne. Uwarunkowania społeczne i kulturowe / pod red. Piotra Setlaka i Piotra Szulicha. – Tarnobrzeg: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. prof. Stanisława Tarnowskiego, 2010. – S. 309-322
18. **Zagubieni w sieci – czyli o nadmiernym używaniu zasobów i możliwości Internetu** / Katarzyna Kaliszewska // W: Oblicza współczesnych uzależnień / pod red. Lidii Cierpiałkowskiej. – Poznań : Wydaw. Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 2006. – S. 107-119

Multimedia

1. **Wirtualne uzależnienie** [Film] / reż. Paweł Nawrocki. - Kraków : Wydawnictwo WAM - Studio Inigo, [2008]. - 1 płyta DVD. - (Uwaga Życie!) [Film adresowany do młodzieży szkół gimnazjalnych i średnich oraz ich wychowawców.]
2. **www.wsieci...** [Film] / scen. i reż. Dariusz Regucki. - Kraków : Rafael, cop. 2007. – 1 płyta DVD + Konspekty pracy na podstawie filmów. - (Lekcje przestrogi 2) [Problem uzależnienia uczniów od Internetu i komputera.]
3. **Zwolnij w sieci** [Film] / scen. i realiz. Joanna Tryniszewska [i in.]. - Wersja telewizyjna. - Warszawa : Telewizja Polska : Ministerstwo Edukacji i Nauki, 2005. – 1 płyta DVD. - (Powszechna Wideoteka Edukacyjna). - Zawiera 10 filmów 13-minutowych: zwolnij.nalóg.pl; zwolnij.cyberschizofrenia.pl; zwolnij.dewiacja.pl; zwolnij.dziecko.pl; zwolnij.ból.pl; zwolnij.sumienie.pl; zwolnij.kalka.pl; zwolnij.leń.pl; zwolnij.chaos.pl; zwolnij.ja.pl. [Przeznaczony dla młodzieży, wychowawców, rodziców.]

2.3. Uzależnienie od telefonu komórkowego (fonoholizm)

Książki

1. **Fonoholizm jako nowe uzależnienie wśród nastolatków** / Irena Motow // W : Patologie w cyberświecie / pod red. Sylwestra Bębas, Jerzego Plisa, Józefa Bednarka. – Radom : Wyższa Szkoła Handlowa, 2012. – S. 461
2. **Nowe wyzwania profilaktyki w kontekście zagrożeń dzieci i młodzieży** / Ewa Krzyżak-Szymańska, Andrzej Szymański // W : Zagrożenia cyberprzestrzeni i świata wirtualnego / pod red. Józefa Bednarka,

Anny Andrzejewskiej. – Warszawa : Difin, 2014. - S. 198-220 [Profilaktyka siecioholizmu i fonoholizmu wśród dzieci i młodzieży.]

3. **Patologia fonoholizmu : przyczyny, skutki i leczenie uzależnienia dzieci i młodzieży od telefonu komórkowego** / Stanisław Kozak // Warszawa : "Difin", 2013

2.4. Hazard

Książki

1. **Hazard** / Iwona Niewiadomska, Małgorzata Brzezińska, Bernadeta Lelonek. - Lublin : Wydawnictwo KUL, 2005
2. **Hazard : problemy, zagrożenia, pomoc** / pod red. B. Wojewódzkiej. - Warszawa : Wydawnictwo Edukacyjne Parpamedia, 2011
3. **Hazard problemowy. Edukacja i leczenie w warunkach klinicznych : przewodnik dla prowadzącego terapię** / pod red. B. Wojewódzkiej. – Warszawa : Wydawnictwo Edukacyjne Parpamedia, cop. 2013

Multimedia

1. **Hazard [Film]** / reż. Joanna Lissner. - Warszawa : Lissner Studio, 2013. - 1 dysk optyczny (DVD) + książka [Program profilaktyczny oparty na formule programu "Decyzja należy do Ciebie".]

2.5. Pracoholizm.

1. **Aktywność twórcza a pracoholizm : jak utrzymać kapitał kreatywności pracowników** / Anna Lipka, Stanisława Waszczak, Alicja Winnicka-Wejs. - Warszawa : "Difin", 2013
2. **Korpo-szczury** / Dan Lyons. - Kraków : Znak Horyzont, 2019. - Na okł.: Jak kultura korpo zrobiła z naszej pracy piekło
3. **Pracoholizm** / Lucyna Golińska. - Warszawa : Centrum Doradztwa i Informacji Difin, 2008
4. **Pracoholizm** / Bogusław Habrat // W: Zaburzenia uprawiania hazardu i inne tak zwane nałogi behawioralne / pod red. Bogusława Habrata. – Warszawa : Instytut Psychiatrii i Neurologii, 2016. – S. 351-378
5. **Pracoholizm** / Ewa Kozdrowicz. W: Encyklopedia Pedagogiczna XXI wieku. Suplement / pod red. Ewy Różyckiej. – Warszawa : Wydawnictwo Akademickie „Żak”, 2007. – S. 417-424
6. **Pracoholizm : perspektywa poznawcza** / Kamila Wojdyło. - Warszawa : Difin, 2010
7. **Pracoholizm : zjawisko wielowymiarowe** / Diana Malinowska. - Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, cop. 2014
8. **Psychopedagogika pracy : wybrane zagadnienia z psychologii i pedagogiki pracy** / Janina E. Karney. – Warszawa : Wydawnictwo Akademickie „Żak”, 2007. – S. 397-405 : Pracoholizm
9. **Rodzina i praca w warunkach kryzysu** / pod red. Lucyny Golińskiej, Eleonory Bielawskiej-Batorowicz. – Łódź: Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, 2011. – S. 271-306 : Pracoholizm
10. **Wiktymologia** / Brunon Hołyst. – Wyd. 3 zm. i poszerz. – Warszawa : Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, 2006. – S. 431-438 : Pracoholizm

2.6. Inne rodzaje uzależnień behawioralnych

Książki

1. **Jak walczyć z uzależnieniami?** / Andrzej Augustynek. - Warszawa : Difin, 2011 [Uzależnienie od substancji psychoaktywnych i uzależnienia od czynności.]
2. **Uzależnienia behawioralne : wybrane aspekty** / pod red. Mariusza Z. Jędrzejko, Mirosława Kowalskiego, Bronisława P. Rosika. - Pułtusk : Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztora ; Warszawa : Oficyna Wydaw. ASPRA-JR, 2015
3. **Uzależnienia behawioralne** / Iwona Grzegorzewska, Lidia Cierpiałkowska. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2018 [Uzależnienie od hazardu, od gier wideo, Internetu, portali społecznościowych, telefonu komórkowego, nałogowe uprawianie sportu, opalanie się, poddawanie operacjom plastycznym, modyfikowanie ciała – tatuaże, piercing, uzależnienie od jedzenia, od seksu i pornografii, od zakupów, pracoholizm.]
4. **Oblicza współczesnych uzależnień** / pod red. Lidii Cierpiałkowskiej. - Poznań : Wydaw. Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 2006 [m. in.: uzależnienie od seksu, od Internetu, od jedzenia.]
5. **Uzależnienia : geniza, terapia, powrót do zdrowia** / Bohdan T. Woronowicz. - Warszawa : Wydaw. Edukacyjne Parpamedia, 2009 [m. in.: patologiczny hazard, siecioholizm, zaburzenia odżywiania się, seksoholizm, pracoholizm, uzależnienie od zakupów.]
6. **Zaburzenia uprawiania hazardu i inne tak zwane nałogi behawioralne** / pod red. Bogusława Habrata. – Warszawa : Instytut Psychiatrii i Neurologii, 2016 [Zaburzenia uprawiania hazardu, nałogowe uprawianie

ćwiczeń fizycznych, nałogowe opalanie się, patologiczna hiperseksualność, zakupoholizm, patologiczne zbieractwo.]

Multimedia

1. **Seksoholizm [Film]** / realizacja Aleksandra Rymarowicz. - Kraków : Wydawnictwo i Hurtownia Rubikon Katarzyna Król, 2015. - 1 dysk optyczny (DVD) + druk [Film edukacyjny oraz konspekt lekcji dla uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych]

Oprac. Bożena Malinowska
Biblioteka Pedagogiczna
Centrum Edukacji Nauczycieli w Łomży
20.11.2019 r.